

Opgang, 1 juni 2025

Teksten

1 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Cantate “Gott führet auf mit Jauchzen!”, BWV 43 (voor solisten SATB, 4-stemmig koor, en orkest) (Barbara Schlick (S), Catherine Patriasz (A), Christoph Prégardien (T), Peter Kooy (B), Collegium Vocale Ghent, o.l.v. Philippe Herreweghe)

Deze cantate schreef Bach voor Hemelvaart, op 30 mei 1726. De teksten bestaan alle uit twee delen, elk beginnend met een bijbeltekst, resp. uit het Oude en het Nieuwe Testament. In totaal zijn er 11 delen, verdeeld over 5 vóór, en 6 na de preek bedoeld. De vertaling van het libretto van Ernst Ludwig I von Sachsen-Meiningen is van Ria van Hengel.

1. Koor

Gott führet auf mit Jauchzen
und der Herr mit heller Posaunen.
Lobsinget, lobsinget Gott,
lobsinget, lobsinget unserm Könige.

God stijgt op onder gejuich
en de Heer onder bazuingeschal.
Zing de lof, zing de lof van God,
zing de lof, zing de lof van onze koning!

2. Recitatief (tenor)

Es will der Höchste sich
ein Siegsgepräng bereiten,
da die Gefängnisse er selbst gefangen führt.
Wer jauchzt ihm zu?
Wer ists, der die Posaunen rührt?
Wer gehet ihm zur Seiten?
Ist es nicht Gottes Heer, das seines Namens Ehr,
Heil, Preis, Reich, Kraft und Macht mit lauter Stimme
singet und ihm nun ewiglich ein Halleluja bringet.

De Allerhoogste wil een triomftocht gaan houden
door de gevangenen zelf gevangen te nemen.
Wie juicht hem toe?

Wie is het die op de bazuinen blaast?
Wie vergezelt hem?
Is het niet Gods leger, dat de eer, het heil, de lof, het
rijk, de kracht en de macht van zijn naam luidkeels
bezingt en hem nu eeuwig een Halleluja toeroept.

3. Aria (tenor)

Ja tausend mal tausend begleiten den Wagen, dem
König der Kön'ge lobsingend zu sagen,
daß Erde und Himmel sich unter ihm schmiegt und
was er bezwungen, nun gänzlich erliegt.

Ja, duizenden vergezellen de wagen om de koning
der koningen lofzingend te vertellen
dat aarde en hemel zich naar hem voegen en dat
wat hij heeft bedwongen nu geheel onderworpen is.

4. Recitatief (sopraan)

Und der Herr, nachdem er mit ihnen geredet hatte,
ward er aufgehoben gen Himmel, und sitzt zur
rechten Hand Gottes.

En de Heer werd, nadat hij met hen had gesproken,
opgeheven naar de hemel, en hij zit aan de
rechterhand van God.

5. Aria (sopraan)

Mein Jesus hat nunmehr
das Heilandwerk vollendet
und nimmt die Wiederkehr
zu dem, der ihn gesendet.
Er schließt der Erde Lauf,
ihr Himmel, öffnet euch,
und nehmt ihn wieder auf!

Mijn Jezus heeft nu
het verlosserswerk voltooid
en keert terug
naar wie hem had gezonden.
Hij sluit zijn weg op aarde af,
hemelen, open je,
en neem hem weer op!

6. Recitatief (bas)

Es kommt der Helden Held,
des Satans Fürst und Schrecken,
der selbst den Tod gefällt,
getilgt der Sünden Flecken,
zerstreut der Feinde Hauf;
ihr Kräfte, eilt herbei
und holt den Sieger auf.

De held der helden komt eraan,
hij die Satan de baas is en angst aanjaagt,
die zelfs de dood heeft vernietigd,
de smet van de zonden heeft verwijderd,
de vijandelijke bende heeft verstrooid;
machten, kom snel
en vier de intocht van de overwinnaar.

7. Aria (bas)

Er ists, der ganz allein
die Kelter hat getreten
voll Schmerzen, Qual und Pein,
Verlorne zu erretten
durch einen teuren Kauf.
Ihr Thronen, mühet euch
und setzt ihm Kränze auf!

Hij is het die geheel alleen
in de wijnpers heeft gestampt
vol smart, kwelling en pijn,
om verlorenen te redden
door hen tegen een hoge prijs vrij te kopen.
Tronen, doe je best
en zet hem kransen op!

8. Recitatief (alt)

Der Vater hat ihm ja
ein ewig Reich bestimmt.
Nun ist die Stunde nah,
da er die Krone nimmet
vor tausend Ungemach.
Ich stehe hier am Weg
und schau ihm freudig nach.

De Vader heeft immers
een eeuwig rijk voor hem bestemd;
nu nadert het moment
dat hij de kroon ontvangt
voor zoveel leed.
Ik sta hier langs de weg
en kijk hem verheugd na.

9. Aria (alt)

Ich sehe schon im Geist,
wie er zu Gottes Rechten
auf seine Feinde schmeißt,
zu helfen seinen Knechten
aus Jammer, Not und Schmach.
Ich stehe hier am Weg
und schau ihm sehnlich nach.

Ik zie al in de geest
hoe hij aan Gods rechterhand
inslaat op zijn vijanden
om zijn dienaren te redden
uit ellende, nood en smaad.
Ik sta hier langs de weg
en kijk hem verlangend na.

10. Recitatief (sopraan)

Er will mir neben sich
die Wohnung zubereiten,
damit ich ewiglich
ihm stehe an der Seiten,
befreit von Weh und Ach!
Ich stehe hier am Weg,
und ruf ihm dankbar nach.

Hij wil mij naast zich
een woning bereiden
opdat ik eeuwig
naast hem zal staan,
bevrijd van ach en wee!
Ik sta hier langs de weg
en roep hem dankbaar na.

11. Koraal

Du Lebensfürst, Herr Jesu Christ,
der du bist aufgenommen
gen Himmel, da dein Vater ist
und die Gemein der Frommen,
wie soll ich deinen großen Sieg,
den du durch einen schweren Krieg
erworben hast, recht preisen
und dir gnug Ehr erweisen?

O levensvorst, Heer Jezus Christus,
die bent opgenomen
in de hemel waar uw Vader is
en de gemeenschap van de vromen.
Hoe moet ik uw grote overwinning,
die u met zware gevechten
hebt behaald, op de juiste manier prijzen
en u voldoende eer bewijzen?

Zieh uns dir nach, so laufen wir,
gib uns des Glaubens Flügel!
Hilf, daß wir fliehen weit von hier
auf Israelis Hügel!
Mein Gott! wenn fahr ich doch dahin,
woselbst ich ewig fröhlich bin?
Wenn werd ich vor dir stehen,
dein Angesicht zu sehen?

Trek ons achter u aan, dan volgen wij haastig, geef
ons de vleugels van het geloof! Help ons dat wij hier
ver vandaan
vluchten naar Israëls heuvels!
Mijn God, wanneer mag ik daarheen gaan
waar ik voor eeuwig vrolijk ben?
Wanneer zal ik voor u staan
en uw aangezicht zien?

2 – Bob Chilcott (1955): “If ye love me” (a 4) (The NSU Choir, o.l.v. Nelson Kwei)

De tekst is van Johannes 14:15-17 (King James version).

If ye love me, keep my commandments.
And I will pray the Father, and he shall give you
another Comforter, that he may abide with you
forever:
Even the Spirit of truth; whom the world cannot
receive, because it seeth him not, neither knoweth
him: but ye know him; for he dwelleth with you, and
shall be in you.

Als je Mij liefhebt, houd je dan aan mijn geboden.
Dan zal Ik de Vader vragen jullie een andere
pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn:

de Geest van de waarheid. De wereld kan Hem niet
ontvangen, want ze ziet Hem niet en kent Hem niet.
Jullie kennen Hem wel, want Hij blijft bij jullie en zal
in jullie zijn.

3 – Philip W.J. Stopford (1977): “If ye love me” (a 6) (The Ecclesium Choir, o.l.v. Philip Stopford)

De tekst is van Johannes 14:15-16.

If ye love me, keep my commandments.
And I will pray the Father, and he will give you
another Comforter, that he may abide with you
forever:
Even the Spirit of truth.
If ye love me, keep my commandments.

Als je Mij liefhebt, houd je dan aan mijn geboden.
Dan zal Ik de Vader vragen jullie een andere
pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn:

de Geest van de waarheid.
Als je Mij liefhebt, houd je dan aan mijn geboden.